Parlament Europejski
2024-2029

TEKSTY PRZYJĘTE

P10_TA(2026)0045

Sytuacja po wyborach w Ugandzie i groźby wobec lidera opozycji Bobiego Wine'a

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 12 lutego 2026 r. w sprawie sytuacji po wyborach w Ugandzie i gróźb wobec lidera opozycji Bobiego Wine’a (2026/2611(RSP))

Parlament Europejski,

– uwzględniając art. 150 ust. 5 i art. 136 ust. 4 Regulaminu,

A. mając na uwadze, że przebieg wyborów w Ugandzie 15 stycznia 2026 r. został zakłócony – odnotowano nadużycia, poważne ograniczenia przestrzeni społeczeństwa obywatelskiego, powszechne zastraszanie przedstawicieli opozycji, oszustwa, akty przemocy i awarię internetu w całym kraju;

B. mając na uwadze, że według oficjalnych wyników prezydent Yoweri Museveni został wybrany na siódmą kadencję w procesie, który nie spełniał podstawowych standardów demokratycznych;

C. mając na uwadze, że wojsko oblegało siedzibę przywódcy Platformy Jedności Narodowej (NUP) i kandydata na prezydenta Roberta Kyagulanyiego (Bobiego Wine’a) i według doniesień zaatakowało jego rodzinę i personel; mając na uwadze, że jego żona Barbara Kyagulanyi musiała wyjechać z Ugandy;

D. mając na uwadze, że w okresie poprzedzającym wybory organizacje społeczeństwa obywatelskiego były arbitralnie zawieszane, a obrońcy praw człowieka i krytycy rządu byli celem ataków, tak jak w przypadku Sary Bireete, która została aresztowana;

E. mając na uwadze, że rząd brutalnie represjonował członków opozycji, dziennikarzy i demonstrantów, przed wyborami arbitralnie aresztowano ponad 400 osób, a po wyborach setki kolejnych oraz że według doniesień dochodziło także do tortur i złego traktowania w areszcie; mając na uwadze, że 28 listopada 2025 r. podczas pokojowego wiecu zastrzelono zwolennika NUP Mesacha Okella; mając na uwadze, że według doniesień regionalni przywódcy NUP

zaginęli po wyborach i wciąż nie zostali odnalezieni;

F. mając na uwadze, że długoletni opozycjonista dr Kizza Besigye został nielegalnie wydalony z Kenii, był przetrzymywany przez ponad rok przed wyborami, jest poważnie chory i prawdopodobnie pozbawiony opieki medycznej, a także został postawiony przed sądem za zdradę;

1. zdecydowanie potępia przebieg wyborów i brutalne represje wobec opozycji politycznej, społeczeństwa obywatelskiego, dziennikarzy i demonstrantów; potępia nękanie i groźby wobec Bobiego Wine'a; potępia zabójstwo Mesacha Okella;

2. wzywa władze Ugandy, by zaprzestały wszelkiej przemocy, gróźb, nękania i arbitralnych zatrzymań przedstawicieli opozycji, aktywistów i krytyków, w tym Bobiego Wine'a i jego żony, natychmiast i bezwarunkowo uwolniły wszystkich arbitralnie zatrzymanych, w tym dr. Besigye, zaprzestały uciekania się do procesów wojskowych przeciwko ludności cywilnej, wycofały wszelkie motywowane politycznie zarzuty, w tym przeciwko Sarze Bireete, pilnie ujawniły miejsce pobytu wszystkich zaginionych osób oraz zapewniły sprawiedliwość i rozliczalność, a także dostosowały procedury sądowe do gwarancji konstytucyjnych i międzynarodowych standardów rzetelnego procesu sądowego;

3. wzywa władze Ugandy, by zaprzestały arbitralnego zawieszania grup społeczeństwa obywatelskiego, powstrzymały się od dalszego ograniczania dostępu do internetu oraz podjęły kompleksowe reformy wyborcze i instytucjonalne, w tym zapewniły niezależność komisji wyborczej i sądownictwa;

4. apeluje do UE, jej państw członkowskich i organów regionalnych o prowadzenie krytycznego dialogu z władzami Ugandy na temat naruszeń i o ścisłe monitorowanie odnośnych procesów sądowych;

5. wzywa UE i jej państwa członkowskie do przeglądu współpracy z Ugandą i wsparcia udzielanego temu krajowi, aby zapewnić poszanowanie zasad UE, wdrożyć ukierunkowane sankcje i priorytetowo traktować wsparcie dla społeczeństwa obywatelskiego, obrońców praw człowieka i osób LGBTIQ+ oraz dziennikarzy;

6. apeluje o przeprowadzenie niezależnych i bezstronnych dochodzeń w sprawie zbrodni przeciwko ludzkości popełnionych przez przywódców politycznych i wojskowych Ugandy oraz innych krajów afrykańskich;

7. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawicielce, Unii Afrykańskiej oraz władzom Ugandy.